

Theologische studenten leven in de gemeente

Geen òheertjes op kamersö.

Op de algemene vergadering van de Unie die in 1883 te Groningen werd gehouden kwam de voorgangersopleiding ter sprake. Ouderling H. Kruit uit Stadskanaal keerde zich toen tegen de idee om jonge broeders die zich geroepen wisten tot het voorgangerschap uit hun eigen omgeving en beroep weg te halen en naar een aparte school te sturen. Hij wilde van hen geen òheertjes op kamersö maken. Studenten anno 1983 zijn zeker geen òheertjes op kamersö. De kamers zijn gebleven, een stuk duurder en moeilijk te krijgen. Maar het geslacht van studenten die òheertjesö willen zijn, is uitgestorven. Studenten van tegenwoordig hebben er geen behoefte meer aan zich in kleding en gedrag te onderscheiden van de ögewone manö. Dat geldt ook van theologische studenten. Ik maak mij sterk dat velen van hen die zondags uit preken gaan er moeite mee hebben om een voor die gelegenheid passende broek + colbert uit de kleerkast tevoorschijn te halen. En dat zij die daar zo'n combinatie hebben hangen deze met een zekere tegenzin aantrekken. Het moet nu eenmaal. Maar ze voelen er zich opgelaten in, te midden van de andere gemeenteleden die er ögewoonö bijlopen.

Wie öen dusí ö zegt is theoloog.

Toch zit er in Kruits afkeer van òheertjes op kamersö iets dat ons nu, een eeuw later, nog aanspreekt. Het is vandaag echter minder maatschappelijk bepaald dan wel theologisch. Wij zijn benauwd voor a.s. voorgangers die als student een eigen leventje leiden. Een leventje, ver weg van het geloven en denken en werken van de gemeenten. Deze gevoelens kunnen ingegeven zijn door angst voor de ögrote boze wereldö buiten het veilige haventje van de eigen Baptistengemeente. Ze kunnen echter ook - en daar wil ik het verder over hebben - voortkomen uit een heel fijn gevoel voor wat theologie studeren eigenlijk is. Hierin is Kruits opmerking over òheertjes op kamersö ook voor ons waardevol. Theologie kun je niet studeren in het isolement van een studeerkamer. Je kunt, gezeten achter je bureau met een stapel boeken, uitstekend uitvissen wat Paulus in Rom. 1:14 bedoelde en waarom dr. Joh. Elias Feisser zich in mei 1845 als eerste Nederlandse baptist liet dopen. En dat moet ook gebeuren! Maar theologie leeft in de gemeente. Theologie is geen levens- en geloofsvreemd tijdverdrijf van enkele specialisten, dat het beste in een ivoren torentje bedreven kan worden. Een theoloog is een gemeentelid dat op een overzichtelijke en samenhangende manier het verband in kaart probeert te brengen tussen de boodschap van de Schrift enerzijds, en wat er in de gemeente geloofd en beleefd en in woord en daad naar buiten verkondigd wordt anderzijds. Daarom kun je alleen theoloog zijn als je midden in de gemeente staat. Daarom kan een theologisch student geen intellectueel op een studeerkamertje zijn. Wat is theologie? Er wordt theologie bedreven als een christen er zich rekenschap van geeft hoe hij op kantoor, waar het de collega's voornamelijk gaat om behoud van eigen baan, een getuige van Christus kan zijn. Je kunt niet om theologie heen als een meisje op de jeugdvereniging vraagt waar in de bijbel staat dat je niet met je vriend mag samenwonen als je van elkaar houdt en verantwoordelijk met elkaar omgaat. Honderd baptisten die het op een heel gewone gemeentevergadering met elkaar eens moeten worden, zitten midden in de theologie als blijkt dat ieder zijn eigen kerkelijke achtergrond heeft meegebracht: de ögeborenö baptist, de voormalige gereformeerde ouderling en de vroegere pinksterzuster. Wie als gelovige met beide benen in de gemeente en in de wereld staat ontkomt niet aan theologie. Zodra iemand een Bijbeltekst noemt, en daarna, met het oog op een concrete situatie in het leven zegt: öEn dus...ö, is hij theoloog! Pas op voor christenen die beweren dat je als gelovige en als gemeente best zonder theologie kunt. Hun beweringen zijn puur theologie! Als we dan toch allemaal aan theologie doen, omdat we niet zonder kunnen, moeten we het ook goed willen doen. En het goed willen leren doen. Dat geldt zeker voor hen die in de gemeente leiding geven, de voorgangers voorop.

Theologie leeft alleen in de gemeente.

Theologie leeft in de gemeente. Daarom kan een a.s. voorganger alleen goed theologie studeren als hij in een gemeente zijn plaats heeft. Voor studenten die fulltime de dagopleiding aan de theologische faculteit te Utrecht en het eigen seminarium volgen, is dat soms problematisch. Velen van hen komen regelrecht van de middelbare school, hadden net een plaatsje in eigen gemeente en moeten dan verhuizen om te kunnen studeren. Theologie studeren betekent voor hen ook: een nieuwe vreemde gemeente waar je als student één van de velen bent, waar je zelf initiatief moet nemen om erbij te horen. Daarbij komt dat je als student nogal eens een weekend weg bent, naar huis of - later - uit spreken in een andere gemeente. Wat dat betreft verkeren de studenten die deelnemen aan de ötweede weg opleidingö die dit najaar aan het seminarium van start gaat, in een gunstige situatie. Zij zijn ouder en hebben doorgaans als gelovig mens meer ervaring opgedaan. Ze hebben vooral hun wortels veel dieper in eigen gemeente. En ze hoeven als gemeentelid niet verplaat te worden. Ze kunnen studeren vanuit de situatie van hun

eigen gemeente. Het geloven, denken en werken van eigen gemeente is het natuurlijk referentiekader waarbinnen ze alles wat ze in hun studie horen en lezen op waarde kunnen schatten.

Theologie kan alleen in de gemeente leven. Dode leer kan bedacht worden in het geestelijk isolement van een studeerkamer. Een ideologie komt ter wereld in de elitaire kring van gelijkgezinde intellectuelen of maatschappelijke hervormers, en is onbegrijpelijk voor wie het jargon niet kent. Dode leer en ideologie worden wel als theologie aangeboden. Volkomen ten onrechte. Theologie is géén dode leer maar leeft! Ze leeft zoals de Heer zelf leeft. Ze maakt levend zoals de Geest zelf een levendmakende en scheppende Geest is. Theologie is niet de intellectuele zelfexpressie van een groepje gelijkgezinden. Ze is getuigenis en lofprijzing van de genade Gods, die in de gemeente ruimte geeft aan mensen van allerlei slag om met elkaar overweg te kunnen. Theologie kan alleen in de gemeente leven. Daarom wil het seminarium betrokken zijn bij allerlei vormen van gemeentelijk toerustingswerk. We noemen de deelname van seminariumdocenten aan de regionale cursus gemeentewerk die dit jaar voor het eerst gehouden wordt. We noemen de inzet van het seminarium voor de cursus Pastoraal Werk die dit jaar in twee gewesten plaats vindt. We noemen deze activiteiten niet om reclame voor onszelf te maken. We doen het om u iets te laten zien van de grondgedachte achter het werk, van het theologisch seminarium: theologie kan alleen in de gemeente leven.

Olof de Vries